

■ **Kikerülhetetlen az első kérdés: vajon Szeged város polgármestere miért nem indult az országgyűlési képviselő-választáson?**

– Ennek több oka is van. Etikátlannak tartanám, hogy polgármesteri ismertségemet felhasználjam arra, hogy esetleg pártlistavezetőként belovagoljak a Parlamentbe. De az is hozzátartozik ehhez, hogy 1990 októberében engem négy esztendőre választottak Szeged polgármesterévé, s én ezt a ciklust tisztességesen szeretném végigdolgozni. Harmadszor: úgy gondolom – a meglévő köztársaság között, a túlszabályozások béklyójában is –, a város polgármestereként többet tudok tenni, mint egy parlamenti frakció erős pártfegyelmével szabályozott közösségében. Tapasztalhattuk, hogy az országgyűlési képviselők elszakadtak a várostól, nem sokat tehettek Szeged érdekében. Nem is beszélve arról, hogy a jelenleg érvényben lévő szabályok szerint a polgármesterség és az országgyűlési képviselőség összeférhetetlen.

■ **Ebből számomra az is következik, hogy politikai karrierjét azért nem szándékozik földadni. Jelölteti-e magát a következő önkormányzati választásokon polgármesternek?**

– Csak abban az esetben, ha az új Parlament az önkormányzati törvényt úgy módosítja, hogy a polgármesterek hatáskörét törvényileg tételesen szabályozza. Csak akkor, ha a polgármestert közvetlenül választják, visszahívható lesz, s nagyobb jogköréhez nagyobb felelősség is tartozik majd. Ha ezek a feltételek megeremtetődnek, akkor vállalom a jelölést.

■ **A polgármesteri székéből miként ítéli meg a pártok négyéves tevékenységét, hogyan látja a választási esélyeket? Kezdiük talán a kormánykoalíció pártjaival.**

– Az MDF, a KDNP és kisgazda képviselőkből álló koalíció és kormány súlyos örökséget vett át 1990-ben. Mozgási lehetőségét viszonylag keskeny nyomtávúra szabták. Az elmúlt négy év hozott bizonyos eredményeket, de mindezek ellenére úgy gondolom, ez az időszak az elszalasztott lehetőségek négy éve, a kabinet az elszalasztott lehetőségek kormánya volt. Nem élt azzal a hatalmas lelkesedéssel, amit '89-90-ben a társadalom felkínált számára. Az ország szinte teljes egészében kész volt az összefogásra, az áldozatvállalásra. Ilyen alkalom ritkán adódik

Nem rendszert váltunk, prioritásokról döntünk

Választások előtti beszélgetés Lippai Pál polgármesterrel

egy nemzet életében. S ezt az MDF nemhogy nem használta ki, de helyette ideológiai alapon kezdett el politizálni, s ez motiválta törvényalkotási lázát is. Így folyamatos lépéshátrányba került. Eszménye a két világháború közötti Magyarország eszmé- és gondolatrendszere lett egy modern, nyugat-európai társadalom-struktúra helyett. A visszatérő attitűd miatt képtelen volt kezelni a kedvezőtlen tendenciákat – munkanélküliség, inflációnövekedés stb. –, s olyan irritáló jelenségeket támogatott, mint az indokolatlanul nagy vagyoni különbségek létrejötte; a szaktudás helyett a lojalitást preferálta; divat lett a kivagyiság, az urambátyámozás; sokkolta a tömegeket a milliós végkielégítések sora; az a tendencia, hogy bizonyos vezetői posztokon lévő személyeket beemelték; nem nyilvános formában milliárdokat mentettek át alapítványokba; megszállták a rádiót, a tévét, és sorolhatnám. Polgármesterként leginkább az bántott, hogy a korábbi rendszer centralizáltságát még fokozták, ilyenfajta központosítás talán sohasem volt a magyar társadalomban. Úgy látom, hogy miután az MDF-vezette konzervatív jobboldalnak nincs kiugró személyisége és előremutató gazdasági programja, nem is tud mást ígérni, mint az eddigi politika folytatását. Csak hogy ennek az országnak változtatásra van szüksége, a gazdasági körülmények serkentése elengedhetetlen. A konzervatív jobboldal az MDF vezetésével négy év alatt megtette, amit tudott. Erre volt képes. A társadalom viszont haladni akar.

■ **Milyen véleményt alakított ki az ellenzék pártjairól? Hogyan látja mostani esélyeiket?**

– Változásra van szükség, s meggyőződésem, hogy jelentős változás várható. Én hiszek a közvélemény-kutatási szervezeteknek, bizonyára ma az MSZP-nek legnagyobb a népszerűsége. A szocialisták jól politizáltak. Amíg a konzervatívok és liberálisok egymás-

Az elmúlt öt hónapban, a választási kampány időszakában sokan elmondták véleményüket ezeken a hasábocon. Szóltak pártvezérek és olvasók, fölkért szakemberek és kollégák. Közöltünk statisztikai adatokat és közvélemény-kutatók felmérési eredményeit. Ütköztek pártprogramok és szubjektív vélemények, nyilvánosságra kerültek dokumentumok és fűtött indulatok. Most, hogy lezárult a listát állító pártok újbóli sorozata, a város polgármesterét, dr. Lippai Pált kérdeztük tapasztalatairól, Szeged választások előtti hangulatáról, választási prognózisáról.

sal viaskodtak, sebeket kaptak és osztottak, a szocialista párt visszahúzódva készült a választásokra, csak a legfontosabb kérdésekben nyilvánított véleményt. És szerencsére akadt egy párt – a Munkáspárt –, mely elvitte a balhét a korábbi rendszer bűneiért, mely helyettük is tartotta a hátát. Az MSZP – jelentős vagyonnal – gyakorlatilag kisétált az utódparti megbélyegzettségből. Én nem említek puffadásokat, nem vizsgálom, ki milyen múlttal áll a párt élén, de azt világosan látni kell, hogy szocialista győzelem esetén nem csupán egy vékony, felkészült szakértő réteg jut hatalmi pozícióba, de az egész, meglehetősen ellentmondásos szervezet. A legnagyobb veszélyt abban látom, semmi biztosíték nincs arra, hogy a Békesi-féle gazdaságpolitikát meg lehet valósítani. Hiszen befogadták a Nagy Sándor-vezette szakszervezeti

mozgalmat, mely túl a populista demagógián megakadályozhatja az áldozatokat kívánó reformokat, a határozott gazdasági váltást. Ez ennek a pártnak az önellentmondása, s ezért veszélyes esetleges győzelme.

■ **Ezek szerint ön a liberálisok programjában bízik.**

– Ha másként nem, kizárásos módszerrel is el lehet jutni arra a felismerésre, hogy a liberális blokk képes leginkább kezelni a mai magyar társadalom problémáit. Pragmatikusan és következetesen, célratorősen és szakszerűen. Az SZDSZ, a Fidesz, az Agrárszövetség és a Vállalkozók Pártja nem fölényesen és a polgároktól elidegenedve politizált, hanem hajlandó volt a folyamatos dialógusra, a társadalmi párbeszédre. Politikai szövetségük működő dominanciája az egyedüli biztosíték, hogy hosszú távú fejlődési

pályára állítsa az ország gazdaságát. Hangsúlyozom a dominanciát, hiszen ez nem zárja ki a más pártokkal való akár stratégiai, akár taktikai kapcsolatokat.

■ **Ma nagyon sokan találgatnak: vajon éles helyzetben ki kívül hajlandó koalícióra lépni, mely pártok azok, amelyek képesek egymással szemben az eddiginél toleránsabbak lenni.**

– Minden koalíciós esélynek megvannak a veszélyei is. Ezek a kérdések bizonyára a második fordulóban erősödnek föl. Ha az MDF az első fordulóban nem éri el a kellő szavazatot, akkor sajnos, fennáll annak a veszélye, hogy összeáll a szélsőjobbal. Tapasztalhattuk néhai miniszterelnökünk bátorságát, amikor megszakította pártja kapcsolatát Torgyánnal, majd a Csúcs-féle szélsőjobbal. Halála óta azonban tapasztalhatunk közlekedési gesztusokat. S ha ezek a tapogatózások kézfogóvá érnek, kicsi az esélye, hogy szót tudnak érteni a liberális blokkal. Ugyanakkor elképzelhető, hogy a liberálisok az MDF liberális szárnyával tudnak egyezkedni egy szélesebb koalíció érdekében. Sejtetni engednek egy MSZP-SZDSZ közlekedést is, csak nehogy – mint a történelemben nemegyszer – a nagy hal megegye a kis halat.

■ **Van az embernek egy ideája: az lenne a paradicsomi állapot, ha Szeged polgárai pártoktól függetlenül olyan képviselőket választanának, akik hajlandók és képesek a Parlamentben együtt lobbyzni Szegedért.**

– Igen, ez a választási rendszer egyik legnagyobb, s alig feloldható ellentmondása. A helyben megválasztott képviselő a Parlamentben pártkatonaként, vagy helyi érdekekért lobbyzó politikus? Ezek egymás ellen ható erők. A frakciófegyelmek és a város-erdek ellentmondását jól jellemezte az Országgyűlésnek azon szavazása, amikor az adóviszterítések százalékáról döntöttek. Ha akkor a helyi ér-

deket képviselő politikusi szemlélet felül tud kerekedni a frakciófegyelmek, akkor ma az önkormányzatoknak kevesebb gondjuk van a kultúra, a sport támogatásával vagy a pedagógusok F-kategóriájával. A szemléleten talán az változtat, hogy az új Parlamentbe több önkormányzati képviselő bekerül majd, akik nem felejtik el, milyen gondokkal küzdenek a települések. A lobbyszaknak nagyobb szerepet kell szánni a döntések előkészítésében. Jó lenne elérni, hogy a képviselők ne szakadjanak el a helyi önkormányzatoktól, a párbeszéd élő és folyamatos legyen.

■ **Hogyan ítéli meg a szegedi kampány időszakát, milyen tapasztalatokat szerzett az elmúlt hónapokban?**

– Tanuljuk a többpárti demokráciát. Ennek még vannak gyermekbetegségei, zavaró momentumai. Nemrégiben Toledóban jártam, választások idején. A két polgármesterjelölt a helyi lap első oldalán szidalmazta egymást. Vietnámban jártam, embert is öltél! – így az egyik. Te pedig még a haza iránti kötelezettség alól is kibújtál – replikázott a másik. Megnyugtatóan jelenthetem ki, hogy az önkormányzati munkára nem volt jelentős hatással a kampányidőszak annak ellenére sem, hogy egyes képviselők a tévéközvetítéseket politikai programbeszédre, szűkebb produkcióra használták. A plakáttagasztás elleni önkormányzati felépítés egyelőre szélmalomharc. Bizom benne, hogy a politikai kultúra fejlődése néhány ciklus után eljut arra a fokra, hogy a jó ízlés, a tisztesség és az erkölcs határain belül maradjon.

■ **Négy nap múlva az urnákhoz járul a város felmért polgársága. Milyen napnak szeretné látni május 8-át?**

– Az időjárástól függetlenül fontos és szép nap kell, hogy legyen. Azt kérem és várom minden szegedi polgártól, hogy május 8-án – és majd 29-én is – menjen el szavazni. Higgyék el, minden egyes voksnak jelentősége van. Csak az tudja megtartani kritikájának erkölcsi alapját, aki él állampolgári jogával. Természetesen ez a szavazás nem akkora súlyú, mint a négy évvel ezelőtti. Nem rendszert váltunk. De biztos vagyok abban, hogy ez is hatalmas döntés, hogy meghatározzuk, melyek lesznek az eljövendő időszak prioritásai. Ez a mi dolgunk. És nem is kevés!

Tandi Lajos

Tiszta víz minden

A hétfő esti Híradó egy röpké tudósítás erejéig beszámolt arról, hogy hat párt miniszterelnök-jelöltje hogyan válaszolt a zsúfolásig megtelt nézőtéri hallgatónak kérdésére. A tudósítás megpróbálta érzékeltetni, hogy a több mint kétórás eszmecsere milyen hangulatban, azaz milyen hőfokon zajlott. A többszöri pengeváltás ellenére – mondta a tudósító – a hangulatot néhány derűs pillanat is fokozta. Akkor egy-két filmkockán meg-

mutatták, hogy az egyik jelölt miként tölt ásványvizet a másik jelölt poharába. Ezen még a szószí bemozdító is derült, ettől talán jobb lesz az éjszánkánk. De meglehet, hogy ezen a néhány filmkockán egy politika-tudományi szimbólum születését láttuk, amely arra ad választ, hogy mi a politika. A politika itt és most.

A pártok folyton tiszta (ásvány-) vizet öntenek egymás poharába.

(podmaniczky)

■ A Rudé Právo című napilap keddi számában Pavol Minárik budapesti különtudósító arról ír, hogy a magyarországi választási hadjárat célegyenesében is folyik a baloldallal kapcsolatos félelemkeltés.

Az egykori a kommunista központi napilapból magánkézbe adás útján önálló üzleti vállalkozássá vált, háromszáz ezres példányszámú baloldali újság tudósítója szerint bizonyára az MSZP legnagyobb népszerűsége az oka annak, hogy a többi párt, kivéve Kuncze Gábor SZDSZ-ét, már mást sem csinál, mint a szo-

A választási kampányról

cialistákkal ijesztgeti a választókat. Szerinte Horn Gyula volt az egész kampány negatív hőse a tömegtájékoztatóban, főként az MDF által uralt televízióban és rádióban. Horn ezekben a tömegtájékoztatói eszközökben a védekezésre sem kapott lehetőséget. A baloldallal és Hornnal kapcsolatos félelemkeltés mindamellett nem ért el hatást – így a tudósító.

múlt hónapban történt az eset, egészen pontosan 22-én, de az információ késelt, mert a sofőr szabadságra ment, igaz, előbb jelentette az esetet a rendőrségnek. A Vállalkozók Pártja most sajnálattal értesíti a Tisztelt Választópolgárokat, hogy a jelöltek ily módon önhibájukon kívül nem tudtak megjelenni előttük.

Ne búsuljanak. Lehet, hogy a rajongók tették.

O. J.

■ **Horn Gyula nyilatkozata**

„Lelkiismeretem tiszta”

A politikus a dokumentumban megállapítja, hogy az MSZP és személy szerint el-lene folytatott gyűlöletkeltő kampányért súlyos felelősség terheli a Magyar Televíziót felügyelő kormányt, a koalíció vezető politikusait és pártjait. Ugyanakkor leszögezi, hogy a szocialisták továbbra sem akarnak ilyen méltatlan eszközökkel élni. Nemzeti megbékélést kívánnak, s amennyiben a választók őket tisztelik meg bizalmukkal, azon lesznek, hogy a fordulat európai módon menjen végbe.

Szekeres Imre, az MSZP ügyvezető alelnöke a nyilatkozat közléséig megvilágítva hozzáfűzte: az elmúlt időszakban olyan gyűlöletkeltő mondatok hangzottak el a Magyar Televízióban, amelyeknek megálljt kell parancsolni. Ezt a határozott fellépést korábban a párt is megtette, most pedig az érintett, Horn Gyula hívja fel a figyelmet a mérsékletre és

„A Magyar Televízió hetek óta rágalommal ösztönözteti rám és ehhez bizonyítottan hamis tanúkat is felhasznál. Ismételt szándék megerősíteni, hogy sem 1956-ban, sem azt követően senkit nem bántalmaztam, semmilyen törvénytelenkedést nem követtem el. Tiszta lelkiismerettel állok a választók előtt” – hangsúlyozza Horn Gyula, a Magyar Szocialista Párt elnöke keddi nyilatkozatában.

a nyugalomra. Szekeres a legutóbbi Panoráma című műsorban elhangzottakkal kapcsolatosan közölte: az adásban olyan ember szólalt meg, s fogalmazott meg a pártelnökök érintő súlyos vádakot, akinek szavai erősen megkérdőjelezhetők. – Az általa hangoztatott időpontok ellentmondásossága eleve vitathatóvá teszi állításának valódiságát is – mondta Szekeres Imre.

Lenin bácsi ünneplőben

A kelet-európai és egyáltalán magyar kampányhoz hozzátartozik, hogy a politikusok arcképe a valóságosnál több szórattal és hiányosabb fogazattal válik igazán az utca díszévé. Ez hovatovább a magyar folklór része, amelyet kész-

ségszinten a lakosság túlnyomó része már az általános iskolában elsajátított, amikor baba helyett olvasókönyvében Lenin bácsit öltöztette nyaktól felfelé ünneplőbe. Ez mind nem érdekes, a lényeg, hogy (utca)képpen vannak, beszé-

lünk róluk. Talán ez utóbbit megelőzendő, valakik ellop-ták a Vállalkozók Pártjának helyi és országos illetékes frontembereiről szóló plakátokat. Egy géppjarműből, amely a megrendelést leszállítani volt hivatott a címzett pártnak. Még a